

Vergaderjaar 2024–2025

31 765

Kwaliteit van zorg

34 104

Langdurige zorg

Nr. 896

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 december 2024

Hierbij bied ik u de Eindrapportage van Significant en Pluut & partners, *Kwartiermaken voor regionale participatiehubs: naar bekendheid en verbinding* ter informatie aan.

Ik vind het belangrijk dat patiënten en burgers betrokken worden bij vraagstukken over de inrichting en organisatie van zorg. Immers, de keuzes voor de inrichting van en uitdagingen in de zorg raken patiënten en burgers. Zij ervaren de praktische uitwerking van keuzes die worden gemaakt. Daarom zet ik me in om de stem van hen te versterken en hun betrokkenheid te vergroten bij besluitvorming en oplossingen in de zorg. Ook in het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn concrete afspraken gemaakt om burgers en cliënten op landelijk en regionaal niveau beter te betrekken.

Daarom is er met ingang van 2024 structureel € 8 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor het stimuleren en ondersteunen van burgerparticipatie bij gezondheid, zorg en ondersteuning in regio's. In juni 2023 heeft de toenmalige Minister, Minister Helder, akkoord gegeven om een landelijk dekkende infrastructuur van regionale participatiehubs te ontwikkelen via ZonMw. Dit zijn regionale netwerken van partijen en personen die werken aan meer gelijkwaardige betrokkenheid van degene om wie het gaat bij vraagstukken over gezondheid, zorg en ondersteuning. Doel van dit programma is om participatie van mensen om wie het gaat bij de regionale transities in zorg en ondersteuning te bevorderen. Dit sluit aan bij de brede ambitie om de zorg en ondersteuning voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden en toe te werken naar populatie gerichte zorg en ondersteuning. De bevindingen uit dit rapport worden gebruikt bij de ontwikkeling van de regionale participatiehubs in het ZonMw-programma.

Opdracht

In september 2023 heeft Minister Helder voorafgaand aan het ZonMw-programma aan Significant en Pluut & partners opdracht gegeven om de ontwikkeling van deze infrastructuur in regio's voor te bereiden. Deze «kwartiermakersfase» bestond uit het informeren, enthousiasmeren en verbinden van organisaties en mensen die betrokken zijn, of zich betrokken voelen, bij burgerparticipatie over gezondheid,

zorg en ondersteuning in de 31 zorgkantorregio's. Deze regio-indeling is gekozen omdat dit aansluit bij de regio-indeling voor de regiobeelden en regioplannen die door zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten voor het IZA zijn gemaakt.

Significant en Pluut & partners hebben met vragenlijsten, gesprekken en co-creatiesessies mensen uit de regio's bereikt. Met deze mensen stonden zij stil bij de huidige uitdagingen en kansen op het gebied van burgerparticipatie over gezondheid, zorg en ondersteuning in de betreffende regio.

Conclusies

Significant en Pluut & partners hebben in dit rapport een aantal algemene inzichten en aandachtspunten geformuleerd, zoals:

- Er is veel draagvlak voor burgerparticipatie, maar het is nog nergens goed geborgd.
- Regio's verschillen sterk in de mate waarin participatie al vorm krijgt.
- De benodigde inspanningen om een participatiehub te vormen zullen per regio verschillen.
- Er is lokaal en regionaal een grote verscheidenheid aan belangenbehartigers, cliëntenorganisaties en burgerinitiatieven die beter met elkaar verbonden kunnen worden om samen te werken, van elkaar te leren en zo de stem van degene om wie het gaat te versterken.
- Er is veel discussie over wat «de beste» of «enige echte» vorm van participatie is. Dat is jammer. Verschillende vormen van participatie, zoals adviesraden Sociaal Domein, cliëntenraden, burgerberaden en -panels, collectieve belangenbehartigers, individuele ervaringsdeskundigen en inwonersinitiatieven, kunnen elkaar juist versterken.

Deze inzichten laten het belang zien van verbindende en aanjagende hubs.

Tot slot

Ik hoop dat bestuurders, professionals én de mensen die in de regio's werken aan de ontwikkeling van de regionale participatie de adviezen uit dit rapport gebruiken. Zodat participatie van degene om wie het gaat naar een hoger niveau getild wordt. En dat er daarnaast bij regionale vraagstukken over gezondheid, zorg en ondersteuning gebruik wordt gemaakt van de ervaringsdeskundigheid die besloten ligt in inwoners, de patiëntenbeweging en burgerinitiatieven. De nadruk hierbij ligt op het bieden van ruimte aan de regio's om de betrokkenheid van burgers vorm te geven. Mijn inzet is dat bestuurders, professionals én burgers op gelijkwaardig niveau, ieder vanuit zijn of haar eigen rol en verantwoordelijkheid, samenwerken aan toekomstbestendige zorg en ondersteuning en een stevige sociale basis. Ik volg de ontwikkelingen met veel interesse en zal de Kamer informeren over de voortgang.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
V. Maeijer